

Acest document reprezintă un instrument de documentare, iar instituțiile nu își asumă responsabilitatea pentru conținutul său.

► **B**

► **C1** DECIZIA DE PUNERE ÎN APLICARE A CONSILIULUI

din 17 mai 2011

privind acordarea de asistență financiară din partea Uniunii pentru Portugalia ◀

(2011/344/UE)

(JO L 159, 17.6.2011, p. 88)

Astfel cum a fost modificată prin:

		Jurnalul Oficial		
		NR.	Pagina	Data
► <u>M1</u>	Decizia de punere în aplicare 2011/541/UE a Consiliului din 2 septembrie 2011	L 240	8	16.9.2011
► <u>M2</u>	Decizia de punere în aplicare 2011/683/UE a Consiliului din 11 octombrie 2011	L 269	32	14.10.2011
► <u>M3</u>	Decizia de punere în aplicare 2012/92/UE a Consiliului din 14 decembrie 2011	L 46	40	17.2.2012
► <u>M4</u>	Decizia de punere în aplicare 2012/224/UE a Consiliului din 29 martie 2012	L 115	21	27.4.2012
► <u>M5</u>	Decizia de punere în aplicare 2012/409/UE a Consiliului din 10 iulie 2012	L 192	12	20.7.2012

rectificată prin:

► **C1** Rectificare, JO L 178, 10.7.2012, p. 15 (2011/344/UE)

▼B▼C1**DECIZIA DE PUNERE ÎN APLICARE A CONSILIULUI****din 17 mai 2011****privind acordarea de asistență financiară din partea Uniunii pentru Portugalia**▼B

(2011/344/UE)

CONSILIUL UNIUNII EUROPENE,

având în vedere Tratatul privind funcționarea Uniunii Europene,

având în vedere Regulamentul (UE) nr. 407/2010 al Consiliului din 11 mai 2010 de instituire a unui mecanism european de stabilizare financiară ⁽¹⁾, în special articolul 3 alineatul (2),

având în vedere propunerea Comisiei Europene,

întrucât:

- (1) Portugalia s-a confruntat recent cu presiuni din ce în ce mai mari pe piețele financiare, ceea ce a condus la preocupări tot mai accentuate legate de sustenabilitatea finanțelor sale publice. Într-adevăr, criza actuală a avut un impact dramatic și asupra finanțelor publice, fapt care a determinat în cele din urmă o creștere accentuată a spread-urilor datoriei suverane. Pe fondul retrogradărilor consecutive ale obligațiunilor portugheze de către agențiile de rating, Portugalia a ajuns în situația de a nu se mai putea refinanța în condițiile unor dobânzi sustenabile pe termen lung pentru bugetul de stat. În paralel, sectorul bancar, care depinde într-o foarte mare măsură de finanțarea externă, în special în zona euro, a fost din ce în ce mai mult deconectat de la finanțarea disponibilă pe piață.
- (2) Având în vedere aceste perturbări economice și financiare grave, cauzate de circumstanțe excepționale care nu puteau fi controlate de guvern, Portugalia a solicitat oficial, la 7 aprilie 2011, asistență financiară din partea Uniunii Europene, a statelor membre a căror monedă este euro și a Fondului Monetar Internațional (denumit în continuare „FMI”), cu scopul de a sprijini un program de politici care vizează redobândirea încrederii, revenirea economiei la creștere sustenabilă și asigurarea stabilității financiare în Portugalia, în zona euro și în Uniune. La 3 mai 2011, s-a ajuns la un acord între guvern și misiunea comună formată din reprezentanți ai Comisiei, FMI și BCE cu privire la un amplu program de politici cu o durată de trei ani, până la mijlocul anului 2014, care va fi inclus într-un Memorandum de politici economice și financiare și într-un Memorandum de înțelegere privind condițiile specifice de politică economică. Acest program de politici a fost susținut de cele două principale partide de opoziție.

⁽¹⁾ JO L 118, 12.5.2010, p. 1.

▼B

- (3) Proiectul de program de ajustare economică și financiară (denumit în continuare „programul”) prezentat de Portugalia Comisiei și Consiliului vizează restabilirea încrederii în sectorul bancar și în ceea ce privește situația datoriei suverane și sprijinirea creșterii și ocupării forței de muncă. Acesta prevede acțiuni ample pe trei fronturi. În primul rând, reforme structurale profunde și urgente care să stimuleze creșterea potențială, să ducă la crearea de locuri de muncă și să îmbunătățească competitivitatea (inclusiv prin devalorizare fiscală). Concret, programul cuprinde reforme ale pieței muncii, sistemului juridic, industriilor de rețea și sectoarelor locuințelor și serviciilor, în vederea consolidării potențialului de creștere al economiei, îmbunătățirii competitivității și facilitării ajustării economice. În al doilea rând, o strategie de consolidare bugetară credibilă și echilibrată, susținută de măsuri bugetare structurale și de un control fiscal îmbunătățit al parteneriatelor public-privat și al întreprinderilor de stat, cu scopul de a plasa ponderea datoriei publice brute în-PIB pe o traiectorie descendentă fermă pe termen mediu. Autoritățile se angajează să reducă deficitul la 3 % din PIB până în 2013. În al treilea rând, o strategie pentru sectorul financiar bazată pe recapitalizare și reducerea gradului de îndatorare, susținând eforturi în vederea protejării sectorului financiar împotriva reducerii dezordonate a gradului de îndatorare, prin mecanisme de piață susținute de instrumente alternative.
- (4) Conform prognozelor actuale ale Comisiei cu privire la creșterea PIB-ului nominal, (– 1,2 % în 2011, – 0,5 % în 2012, 2,5 % în 2013 și 3,9 % în 2014), obiectivele bugetare sunt compatibile cu o traiectorie a ponderii datoriei în PIB de 101,7 % în 2011, 107,4 % în 2012, 108,6 % în 2013 și 107,6 % în 2014. Pondere datorii în PIB se va stabili așadar în 2013 și ulterior va urma o traiectorie descrescătoare, în condițiile continuării reducerii deficitului. Evoluția datoriei este afectată de o serie de operațiuni financiare în afara bugetului, care, conform estimărilor, vor determina creșterea ponderii datoriei în PIB cu 1¼ puncte procentuale din PIB în 2011 și cu ¾ puncte procentuale pe an în perioada 2012-2014. Printre acestea se numără achiziții importante de active financiare, în special în vederea unei eventuale recapitalizări a băncilor și a finanțării întreprinderilor de stat, în valoare de ½% din PIB pe an în perioada 2011-2014. Pe de altă parte, procedurile de privatizare care totalizează aproximativ 3 % din PIB până în 2013 vor veni în sprijinul eforturilor de reducere a datoriei.
- (5) Conform evaluării realizate de Comisie, în colaborare cu Banca Centrală Europeană („BCE”) și cu FMI, Portugalia are nevoie de finanțare în valoare totală de 78 miliarde EUR (78 000 de milioane) în perioada iunie 2011 – mijlocul anului 2014. În ciuda ajustării bugetare semnificative, deficitul de finanțare al statului s-ar putea ridica la 63 de miliarde EUR în cursul perioadei acoperite de program, în ipoteza lipsei accesului pe piața de credit pe termen mediu și lung până în prima jumătate a anului 2013. Deși se presupune că Portugalia este capabilă să își refinanțeze o parte din datoria pe termen scurt existentă, programul prevede o rezervă de finanțare pentru cazul în care s-ar produce deviații neprevăzute de la scenariul de finanțare primar al Comisiei. Portugalia este încurajată să mențină și să adapteze operațiile sale pe piața financiară, în vederea consolidării accesului pe piață și a încrederii. Strategia pentru sectorul financiar inclusă în program care vizează reinstaurarea încrederii în sistemul bancar portughez pe o bază sustenabilă solicită

▼B

grupurilor bancare să aducă rata capitalului de bază de rangul I la un nivel de 9 % până la sfârșitul anului 2011 și de 10 % până la sfârșitul anului 2012 și să o mențină ulterior. Programul cuprinde un mecanism de sprijin bancar de până la 12 miliarde EUR, care să furnizeze capitalul necesar în cazul în care nu se pot găsi soluții de piață. Cu toate acestea, nevoile de finanțare reale ar putea fi considerabil mai mici, mai ales în cazul în care condițiile de pe piață se îmbunătățesc semnificativ, iar băncile nu se confruntă cu pierderi grave și neașteptate pe durata aplicării programului.

- (6) Programul va fi finanțat prin contribuții din surse externe. Asistența din partea Uniunii pentru Portugalia se va ridica la 52 miliarde EUR în cadrul Mecanismului european de stabilizare financiară („MESF”) instituit prin Regulamentul (UE) nr. 407/2010, la care se adaugă contribuții de la Fondul european de stabilitate financiară. De asemenea, Portugalia a solicitat de la FMI un împrumut în valoare de 23,742 miliarde DST (echivalentul a 26 miliarde EUR la cursul de schimb din data de 5 mai 2011), în cadrul unui mecanism de finanțare extinsă. Este necesar ca asistența financiară din partea MESF să fie furnizată conform unor termeni și condiții similare cu cele impuse de FMI. Asistența financiară a Uniunii ar trebui gestionată de către Comisie.
- (7) Consiliul ar trebui să revizuiască în mod regulat politicile economice implementate de Portugalia.
- (8) Condițiile specifice de politică economică convenite cu Portugalia ar trebui stabilite printr-un Memorandum de înțelegere privind condițiile specifice de politică economică („memorandumul de înțelegere”). Condițiile financiare detaliate ar trebui să fie stabilite într-un acord de împrumut.
- (9) Comisia, în colaborare cu BCE, ar trebui să verifice, la intervale regulate, prin intermediul misiunilor și al raportărilor periodice ale autorităților portugheze, dacă sunt îndeplinite condițiile privind politicile economice de care depinde asistența.
- (10) Pe tot parcursul implementării programului, Comisia ar trebui să furnizeze consultanță suplimentară cu privire la politici, precum și asistență tehnică în domenii specifice.
- (11) Operațiunile la a căror finanțare contribuie Uniunea ar trebui să fie compatibile cu politicile Uniunii și să respecte legislația acesteia. Intervențiile în sprijinul instituțiilor financiare trebuie să se desfășoare în conformitate cu normele Uniunii în domeniul concurenței.
- (12) Asistența ar trebui acordată cu scopul de a sprijini punerea în aplicare cu succes a programului,

ADOPTĂ PREZENTA DECIZIE:

Articolul 1

▼M2

- (1) Uniunea acordă Portugaliei un împrumut de maximum 26 miliarde EUR, cu o scadență medie maximă de 12,5 ani. Scadența plăților individuale ale împrumutului poate fi de până la 30 de ani.

▼B

(2) Asistența financiară se acordă timp de trei ani începând cu ziua următoare datei intrării în vigoare a prezentei decizii.

▼M1

(3) Comisia pune la dispoziția Portugaliei asistența financiară din partea Uniunii în maximum 14 tranșe. O tranșă poate fi plătită în una sau mai multe subtranșe. Scadențele subtranșelor acordate în cadrul primei și al celei de a doua tranșe pot fi mai lungi decât scadența medie maximă menționată la alineatul (1). În acest caz, scadențele subtranșelor ulterioare se stabilesc astfel încât scadența medie maximă menționată la alineatul (1) să fie respectată odată ce au fost deblocate toate tranșele.

▼B

(4) Prima tranșă se plătește în urma intrării în vigoare a acordului de împrumut și a memorandumului de înțelegere. Eliberarea oricăror sume ulterioare în cadrul împrumutului este condiționată de evaluarea Comisiei, realizată în urma consultării cu BCE, evaluare care trebuie să fie favorabilă, asupra respectării de către Portugalia a condițiilor generale de politică economică definite în prezenta decizie și în memorandumul de înțelegere.

▼M2

(5) Pentru fiecare tranșă, Portugalia plătește costurile finanțării din partea Uniunii.

▼B

(6) În plus, Portugalia plătește costurile menționate la articolul 7 din Regulamentul (UE) nr. 407/2010.

(7) Sunt permise atât utilizarea prudentă a swap-urilor pe rata dobânzii cu contrapărți care prezintă cea mai înaltă calitate de credit, cât și împrumuturile anticipate, dacă acestea sunt necesare în vederea finanțării împrumutului.

(8) Comisia decide cu privire la valoarea și deblocarea tranșelor ulterioare. Comisia decide cu privire la valoarea subtranșelor.

Articolul 2

(1) Asistența este administrată de Comisie într-un mod compatibil cu angajamentele luate de Portugalia.

(2) Comisia convine, în urma consultării cu BCE, împreună cu autoritățile portugheze, asupra condițiilor specifice de politică economică de care depinde asistența financiară, după cum se prevede la articolul 3. Aceste condiții se stabilesc într-un memorandum de înțelegere care urmează să fie semnat de Comisie și de autoritățile portugheze și care este compatibil cu angajamentele menționate la alineatul (1). Condițiile financiare detaliate se stabilesc într-un acord de împrumut încheiat cu Comisia.

(3) Comisia, în colaborare cu BCE, verifică, la intervale regulate (cel puțin trimestrial), dacă sunt îndeplinite condițiile de politică economică aferente asistenței și transmite rapoarte în acest sens Comitetului economic și financiar înainte de eliberarea fiecărei tranșe. În acest scop, autoritățile portugheze cooperează pe deplin cu Comisia și cu BCE, punând la dispoziția acestora toate informațiile necesare. Comisia informează Comitetul economic și financiar cu privire la eventualele refinanțări ale împrumuturilor sau la modificarea condițiilor financiare.

▼ B

(4) Portugalia adoptă și pune în aplicare măsuri suplimentare de consolidare pentru asigurarea stabilității macrofinanciare, în cazul în care astfel de măsuri devin necesare în cursul programului de asistență. Autoritățile portugheze se consultă cu Comisia și cu BCE înaintea adoptării unor astfel de măsuri suplimentare.

Articolul 3

(1) Se aprobă proiectul de program de ajustare economică și financiară (denumit în continuare „programul”) elaborat de autoritățile portugheze.

(2) Eliberarea fiecărei tranșe ulterioare primei tranșe este condiționată de implementarea satisfăcătoare a programului, mai exact a condițiilor specifice de politică economică prevăzute în memorandumul de înțelegere. Printre acestea se numără, *inter alia*, măsurile prevăzute la alineatele (4)-(8) din prezentul articol.

▼ M3

(3) Deficitul public nu trebuie să depășească 10 068 milioane EUR (echivalentul a 5,9 % din PIB pe baza proiecțiilor actuale) în 2011, 7 645 milioane EUR (4,5 % din PIB) în 2012 și 3,0 % din PIB în 2013, conform cerințelor din procedura de deficit excesiv. La calcularea acestui deficit nu se iau în considerare eventualele costuri bugetare ale măsurilor de sprijinire a băncilor în contextul strategiei guvernului portughez pentru sectorul financiar. Consolidarea se realizează prin măsuri permanente și de înaltă calitate, reducându-se la minimum impactul acestora asupra grupurilor vulnerabile.

▼ B

(4) Portugalia adoptă măsurile menționate la alineatele (5)-(8) înainte de sfârșitul anului indicat, termenele-limită exacte pentru anii 2011-2014 fiind precizate în memorandumul de înțelegere. Portugalia este pregătită să adopte măsuri suplimentare de consolidare spre a reduce deficitul sub nivelul de 3 % din PIB până în 2013 în cazul în care se îndepărtează de obiectivele fixate.

(5) Portugalia adoptă următoarele măsuri înainte de sfârșitul anului 2011, conform prevederilor memorandumului de înțelegere:

▼ M3

(a) Obiectivul privind deficitul fiscal pe anul 2011 este atins printr-o măsură excepțională. Activele dobândite ca urmare a transferului fondurilor de pensii ale băncilor către sistemul public de asigurări sociale nu se utilizează într-un mod care să afecteze sustenabilitatea pe termen lung a finanțelor publice din Portugalia.

(b) Portugalia adoptă măsuri care să contribuie la consolidarea gestionării finanțelor publice. Portugalia pune în aplicare măsurile prevăzute în noua lege privind cadrul bugetar, care cuprind elaborarea unui cadru bugetar pe termen mediu și instituirea unui Consiliu bugetar independent. Cadrul bugetar la nivel local și regional trebuie substanțial consolidat, în special prin prezentarea unor opțiuni-cheie de aliniere la cerințele noii legi privind cadrul bugetar a actelor legislative respective referitoare la finanțare. Portugalia intensifică raportarea și monitorizarea în domeniul finanțelor publice și consolidează normele și procedurile de execuție bugetară. Guvernul portughez pregătește o strategie pentru validarea și plata arieratelor, și anume prezintă un plan de perspectivă privind modul și momentul în care va fi stabilizat stocul arieratelor și explorează diferite opțiuni de a plăti a

▼ M3

acestora. În ceea ce privește parteneriatele public-privat („PPP”), guvernul portughez nu va încheia niciun nou PPP înainte ca rezultatele studiului prevăzut în program privind PPP-urile existente și reformele juridice și instituționale propuse să devină disponibile.

▼ M1

- (c) Portugalia continuă consolidarea funcționării pieței muncii, în special prin luarea de măsuri de reformare a legislației privind protecția locurilor de muncă, a politicii referitoare la stabilirea salariilor și a politicii active privind piața muncii.

▼ B

- (d) În sectorul energetic, Portugalia adoptă măsuri care să faciliteze intrarea pe piață și crearea unei piețe iberice a gazului și revizuieste sistemele de sprijin și compensare în domeniul producției de electricitate. În cazul altor industrii de rețea, mai exact transporturi, telecomunicații și servicii poștale, Portugalia adoptă măsuri suplimentare de promovare a concurenței și a flexibilității.

▼ M3

- (e) Portugalia continuă deschiderea economiei pentru concurență. Guvernul portughez ia măsurile necesare pentru a se asigura că statul portughez sau organismele publice nu încheie, în calitate de acționar, acorduri care ar putea împiedica libera circulație a capitalurilor sau ar putea influența controlul gestiunii societăților. Noua lege a privatizării trebuie să respecte de asemenea principiile liberei circulații a capitalurilor și să nu acorde sau să permită acordarea de drepturi speciale statului. Se efectuează o revizuire a legislației privind concurența în scopul îmbunătățirii rapidității și a eficienței punerii în aplicare a normelor de concurență.

▼ B

- (f) Portugalia ameliorează practicile și regulile în domeniul achizițiilor publice, contribuind astfel la crearea unui mediu de afaceri mai competitiv și la sporirea eficienței cheltuielilor publice.

▼ M1

- (g) Portugalia adoptă măsuri pentru a îmbunătăți eficiența și sustenabilitatea întreprinderilor de stat la nivel central, regional și local. Portugalia pregătește un document de strategie cuprinzător referitor la întreprinderile de stat, care să revizuiască structura tarifară și prestarea de servicii, precum și un plan destinat să reducă nevoile de finanțare ale acestora începând cu 2012. Portugalia implementează planurile în curs pentru a reduce costurile operaționale cu cel puțin 15 % în medie în întreprinderile de stat care depind de administrația centrală din afara sectorului de sănătate și pregătește un plan echivalent pentru întreprinderile de stat care depind de administrațiile locale și regionale.

▼ M3

- (h) Portugalia elaborează un acord financiar cu Regiunea Autonomă Madeira („RAM”) în concordanță cu programul. Până la încheierea acordului respectiv și la punerea în aplicare a acestuia în bugetul RAM, Portugalia monitorizează îndeaproape execuția bugetului RAM, menține suspendarea transferurilor din partea statului către

▼ M3

guvernul RAM și nu onorează noi datorii sau garanții comerciale sau financiare ale guvernului RAM și ale întreprinderilor publice din RAM care nu sunt aprobate de ministerul de finanțe.

▼ M4

(6) În 2012 Portugalia adoptă următoarele măsuri, conform prevederilor Memorandumului de înțelegere:

▼ M5

(a) deficitul public nu trebuie să depășească 4,5 % din PIB în 2012. Portugalia monitorizează în continuare îndeaproape evoluțiile fiscale și evaluează necesitatea unor ajustări viitoare de politică pentru a atinge obiectivul pentru 2012;

▼ M4

(b) Portugalia trebuie să vizeze o reducere a cheltuielilor în 2012 de cel puțin 6,8 miliarde EUR, inclusiv prin reducerea salariilor și a forței de muncă din sectorul public, prin reduceri ale pensiilor, printr-o reorganizare amplă a administrației centrale, prin eliminarea redundanțelor și a altor elemente ineficiente, prin reducerea transferurilor către întreprinderile de stat, prin reorganizarea și reducerea numărului de administrații municipale și comunale, prin reduceri în sectorul învățământului și al sănătății, prin reducerea transferurilor către autoritățile regionale și locale și prin reduceri ale cheltuielilor de capital și ale altor cheltuieli, astfel cum se prevede în program;

(c) în ceea ce privește veniturile, Portugalia pune în aplicare măsuri în valoare totală de aproximativ 3 miliarde EUR, inclusiv prin lărgirea bazei TVA prin reducerea scutirilor și prin reorganizarea listelor de bunuri și servicii care fac obiectul unor rate reduse, intermediare și superioare, creșterea accizelor, lărgirea bazelor de impozitare a venitului și a profitului prin reducerea deducerilor fiscale și limitarea regimurilor speciale, asigurarea convergenței dintre deducerile fiscale aplicate în cazul pensiilor și cele aplicate veniturilor din salarii și modificări ale impozitului pe proprietate prin reducerea substanțială a scutirilor. La aceste măsuri se adaugă acțiuni de combatere a evaziunii fiscale, a fraudei și a economiei subterane;

▼ M5

(d) Portugalia adoptă în continuare măsuri care să contribuie la consolidarea gestionării finanțelor publice. Portugalia pune în aplicare măsurile prevăzute în noua lege privind cadrul bugetar, care cuprind elaborarea unui cadru bugetar pe termen mediu. Cadrul bugetar local și cel regional trebuie substanțial consolidate, în special prin alinierea legislației respective privind finanțarea la cerințele noii legi privind cadrul bugetar. Portugalia intensifică raportarea și monitorizarea în domeniul finanțelor publice și consolidează normele și procedurile de execuție bugetară. Guvernul portughez consolidează punerea în aplicare a strategiei pentru validarea și plata arieratelor. Strategia respectivă stabilește criteriile de prioritate pentru plata creditorilor, precum și măsurile de guvernanță pentru a asigura un proces de plată echitabil și transparent în toate sectoarele. Portugalia pune în aplicare noul cadru juridic și instituțional privind PPP-urile. Pe baza rezultatelor studiului privind renegocierea PPP-urilor, guvernul portughez renegociază contractele relevante. Portugalia adoptă o lege care să reglementeze crearea și funcționarea întreprinderilor de stat la nivel central, regional și local;

▼ M5

- (e) Portugalia reorganizează și reduce în mod semnificativ numărul entităților administrative locale. Schimbările respective intră în vigoare la începutul următorului ciclu electoral local;
- (f) Portugalia modernizează administrația fiscală prin finalizarea punerii în aplicare a „Autoridade Tributária e Aduaneira”, consolidând legăturile cu serviciile de colectare a veniturilor din cadrul securității sociale, reducând numărul birourilor municipale și eliminând problemele care persistă în domeniul sistemului de recurs fiscal;

▼ M4

- (g) Portugalia pune în aplicare acordul financiar cu RAM;

▼ M5

- (h) Portugalia adoptă măsuri pentru a îmbunătăți eficiența și sustenabilitatea întreprinderilor deținute de stat la nivel central, regional și local. Portugalia pune în aplicare o strategie pentru restructurarea întreprinderilor deținute de stat, reducerea gradului de îndatorare al acestora – inclusiv în cazul „Parública” - și asigurarea unor condiții mai bune pentru finanțarea pe piață. Portugalia pune în aplicare această strategie pentru a ajunge la un echilibru operațional la nivel de sector până la sfârșitul anului 2012;
 - (i) Portugalia continuă punerea în aplicare a programului de privatizare. Vânzarea directă a departamentului de asigurări al *Caixa Geral de Depositos* (CGD), *Caixa Seguros*, are loc în 2012. Procesul de privatizare a transportatorului aerian național TAP, a operatorului aeroportuar ANA - *Aeroportos de Portugal*, a filialei de manipulare a mărfurilor a CP - *Comboios de Portugal*, CP Carga și a CTT - *Correios de Portugal* începe în 2012, având ca orizont de finalizare anul 2013;
-
- (k) guvernul portughez prezintă parlamentului portughez proiecte legislative privind alinierea plăților compensatorii cu media Uniunii de 8 – 12 zile pe an de activitate și creează un fond de compensare pentru plățile compensatorii;
-

▼ M4

- (m) Portugalia promovează o politică salarială compatibilă cu obiectivele de stimulare a creării de locuri de muncă și de îmbunătățire a competitivității societăților comerciale în vederea corectării dezechilibrelor macroeconomice. Pe perioada programului, orice creșteri ale salariilor minime au loc numai dacă acest lucru este justificat de evoluțiile economice și de evoluțiile de pe piața muncii. Se vor lua măsuri în vederea soluționării deficiențelor sistemelor actuale de negocieri salariale, printre care o legislație care să redefinească criteriile și modalitățile de extindere a aplicării acordurilor colective de muncă și care să faciliteze acordurile la nivelul societăților comerciale. Până atunci, se suspendă aplicarea extinderilor acordurilor colective;

▼ M4

- (n) se procedează la consolidarea politicilor active legate de piața muncii, în urma revizuirii practicilor actuale și a instituirii unui plan de acțiune;

▼ M5

- (o) Portugalia pune în aplicare măsurile stabilite în planul său de acțiune pentru ameliorarea calității învățământului secundar și profesional și a formării profesionale;
- (p) se îmbunătățește funcționarea sistemului judiciar prin punerea în aplicare a măsurilor propuse în cadrul foii de parcurs privind reforma judiciară și prin aplicarea de măsuri specifice menite să elimine progresiv cauzele nesoluționate de tribunale și să promoveze modalități alternative de soluționare a litigiilor;

▼ M4

- (q) Portugalia continuă deschiderea economiei sale pentru concurență. Guvernul portughez ia măsurile necesare pentru a se asigura că prin acțiunile sale nu se vor crea obstacole în calea liberei circulații a capitalurilor și, în special, că statul portughez sau organismele sale publice nu încheie, în calitate de acționar, acorduri care ar putea împiedica libera circulație a capitalurilor sau ar putea influența controlul gestiunii societăților. Se liberalizează serviciile profesionale prin îmbunătățirea cadrului de calificare profesională și prin eliminarea restricțiilor impuse profesiilor reglementate. În activitățile imobiliare și de construcții, Portugalia stabilește cerințe mai puțin împovărătoare pentru furnizorii transfrontalieri și analizează obstacolele în calea libertății de stabilire a furnizorilor de servicii;

▼ M5

- (r) se îmbunătățesc cadrul concurențial și cadrul de reglementare. Portugalia consolidează independența și resursele principalelor autorități naționale de reglementare, pune în aplicare legea concurenței cu scopul de a spori rapiditatea și eficiența aplicării regulilor concurenței, monitorizează aflulul de noi cazuri și raportează în ceea ce privește funcționarea instanței specializate în domeniile concurenței, reglementării și supravegherii;

▼ M4

- (s) în sectorul energetic, Portugalia adoptă măsuri care să faciliteze intrarea pe piață și să promoveze crearea unei piețe iberice a gazului și ia măsuri suplimentare pentru transpunerea integrală a celui de-al treilea pachet pentru energie al UE. Portugalia ia măsuri pentru a revizui sistemele de sprijin și compensare în domeniul producerii de energie electrică. Portugalia ia măsuri pentru a reduce marjele de profit excesive și pentru a elimina deficitul tarifar până în 2020, cu accent pe sistemele de compensare pentru garantarea capacității de producție, regimul special de generare (energie din surse regenerabile – cu excepția sprijinului acordat pe baza sistemelor de licitație – și cogenerare) și regimul normal de generare („CMEC” și „CAE”);

▼ M4

- (t) în cazul altor industrii de rețea, mai exact transporturi, telecomunicații și servicii poștale, Portugalia adoptă măsuri suplimentare de promovare a concurenței și a flexibilității.

▼ M5

▼ B

- (7) În 2013 Portugalia adoptă următoarele măsuri, conform prevederilor memorandumului de înțelegere:

▼ M3

- (a) Bugetul pe 2013 cuprinde măsuri de consolidare bugetară în valoare de cel puțin 3,4 miliarde EUR, vizând reducerea deficitului public în intervalul de timp prevăzut la articolul 3 alineatul (3).
- (b) Bugetul include o serie de măsuri pe partea de venituri, printre care, în special, lărgirea și mai mult a bazei de impozitare a venitului și profitului, majorarea accizelor și modificări ale impozitului pe proprietate, care să genereze venituri suplimentare de aproape 0,7 miliarde EUR.

▼ B

- (c) Portugalia încheie procesul de eliminare a cauzelor nesoluționate de tribunale.

▼ M3

- (d) Pe partea de cheltuieli, bugetul prevede o reducere de cel puțin 2,7 miliarde EUR, inclusiv reducerea cheltuielilor din administrația centrală și din sectorul învățământului și sănătății, reducerea transferurilor către autoritățile locale și regionale, reducerea numărului de salariați din sectorul public și costuri mai scăzute la nivelul întreprinderilor de stat.
- (e) Portugalia își ameliorează mediul de afaceri reducând sarcinile administrative prin extinderea reformelor de simplificare la toate sectoarele economiei (puncte de contact unice și proiecte „zero aprobări”) și prin reducerea constrângerilor în materie de creditare pentru întreprinderile mici și mijlocii, inclusiv prin punerea în aplicare a Directivei 2011/7/UE a Parlamentului European și a Consiliului din 16 februarie 2011 privind combaterea întârzierii în efectuarea plăților în tranzacțiile comerciale ⁽¹⁾.

▼ M5

- (8) Pentru a restabili încrederea în sectorul financiar, Portugalia își recapitalizează în mod corespunzător sectorul bancar și asigură un proces riguros de reducere a gradului de îndatorare. În această privință, Portugalia pune în aplicare strategia privind sectorul bancar din Portugalia convenită împreună cu Comisia, BCE și FMI, astfel încât să se poată menține stabilitatea financiară. Mai exact, Portugalia:

- (a) încurajează băncile să își consolideze în mod sustenabil rezervele de colateral și monitorizează emiterea de obligațiuni bancare garantate de stat, care a fost autorizată pentru o valoare de până la 35 de miliarde de EUR, în conformitate cu normele Uniunii privind ajutoarele de stat;

⁽¹⁾ JO L 48, 23.2.2011, p. 1.

▼ M5

- (b) se asigură că băncile ating obiectivul programului privind cerința minimă de capitaluri proprii (*Core Tier 1 ratio*) de 10 % cel târziu până la sfârșitul anului 2012. Cerințele de capital care rezultă din evaluarea datoriei suverane pe baza prețurilor pieței, conform exercițiului de recapitalizare la nivelul Uniunii coordonat de Autoritatea bancară europeană, trebuie îndeplinite în iunie 2012, împreună cu implicațiile în materie de capital rezultând din programul special de inspecție la fața locului și din transferul fondurilor de pensii ale băncilor la sistemul public de asigurări sociale. Mecanismul de sprijinire a solvabilității bancare în valoare de 12 miliarde de EUR instituit în cadrul programului trebuie să fie accesibil dacă băncile nu pot îndeplini cerințele de capital în termenele stabilite;
- (c) asigură o reducere echilibrată și ordonată a gradului de îndatorare în sectorul bancar, care rămâne esențială pentru eliminarea permanentă a dezechilibrelor de finanțare. Planurile de finanțare ale băncilor urmăresc o reducere a raportului împrumuturi - depozite la o valoare indicativă de aproximativ 120 % până la încheierea programului și o eventuală reducere a dependenței de finanțarea din partea Eurosistemului pe durata programului. Aceste planuri de finanțare sunt revizuite trimestrial;
- (d) se asigură că banca de stat Caixa Geral de Depósitos (CGD) face obiectul unui proces de reorganizare în vederea majorării adecvate a bazei de capital a departamentului său central bancar. Vânzarea departamentelor de asigurări și de sănătate se efectuează înainte de sfârșitul anului 2012, iar vânzarea de participații nestrategice este în curs de desfășurare. În măsura în care aceste nevoi nu pot fi satisfăcute din surse interne ale grupului până la sfârșitul lunii iunie 2012, CGD va beneficia de sprijin public din rezerve de lichidități din afara mecanismului de sprijinire a solvabilității bancare;
- (e) optimizează procesul de recuperare a activelor transferate de la BPN la cele trei societăți-vehicul investițional deținute de stat prin externalizarea administrării activelor la un terț profesionist, cu un mandat de recuperare a activelor în timp. Guvernul portughez selectează terțul responsabil cu administrarea activelor prin intermediul unei proceduri de licitare concurențiale și include stimulentele corespunzătoare pentru optimizarea recuperărilor în cadrul mandatului;
- (f) finalizează, până la sfârșitul lunii iulie 2012, o propunere de încurajare a diversificării alternativelor de finanțare ale sectorului corporativ;
- (g) pune în aplicare măsurile de finalizare a constituirii fondului de rezoluție, asigurându-se că acesta este complet operațional până în iulie 2012; adoptă avizele de supraveghere privind planurile de redresare până la sfârșitul lunii iulie 2012, adoptă legislația privind planurile de rezoluție până la sfârșitul lunii octombrie 2012, adoptă regulile aplicabile înființării și funcționării băncilor-punte în conformitate cu normele Uniunii în materie de concurență până la sfârșitul lunii septembrie 2012. Se va acorda prioritate revizuirii planurilor de redresare și de rezoluție ulterioară ale băncilor care prezintă o importanță sistemică;

▼M5

- (h) stabilește pentru instituțiile financiare un cadru pentru a utiliza reeșalonarea extrajudiciară a datoriilor gospodăriilor și ale IMM-urilor.

▼M3

- (9) Pentru a asigura respectarea fără dificultăți a condițiilor programului și pentru a contribui la reducerea dezechilibrelor în mod sustenabil, Comisia continuă să furnizeze îndrumări și consiliere cu privire la reformele bugetare, structurale și ale pieței financiare. În cadrul asistenței care va fi acordată Portugaliei, în colaborare cu FMI și cu BCE, Comisia reevaluează periodic eficacitatea și impactul economic și social al măsurilor convenite și recomandă măsuri de corecție în vederea promovării creșterii și a creării de locuri de muncă, a asigurării consolidării bugetare necesare și a reducerii la minimum a efectelor sociale negative, mai ales asupra celei mai vulnerabile părți a societății portugheze.

▼B*Articolul 4*

Portugalia deschide un cont special la Banca Portugaliei în vederea gestionării asistenței financiare din partea Uniunii.

Articolul 5

Prezenta decizie se adresează Republicii Portugheze.

Articolul 6

Prezenta decizie se publică în *Jurnalul Oficial al Uniunii Europene*.